

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI NADZWYCZAJNEJ**
DO SPRAW DZIAŁAŃ
PRZECIWPOWODZIOWYCH
I USUWANIA SKUTKÓW POWODZI
Z ROKU 2024
(NR 15)
z dnia 20 marca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Nadzwyczajnej do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024 (nr 15)

20 marca 2025 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024, obradująca pod przewodnictwem posła **Mirosława Suchonia (Polska2050-TD)**, przewodniczącego Komisji, oraz posła **Marka Jana Chmielewskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącego, zrealizowała następujący porządek obrad:

- rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie uwzględnienia okresu sprzed powodzi do wyliczenia ryczału na 2025 rok,
- rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie możliwości rozliczenia z NFZ ryczału za okres wyłączenia szpitala z pracy,
- informacja Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na temat występujących corocznie długotrwałych powodzi spowodowanych spiętrzającą się krą na wypływających się z powodu suszy rzekach.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Szafranowicz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Przemysław Koperski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Mateusz Balcerowicz** zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wraz ze współpracownikami, **Tomasz Kułakowski** zastępca dyrektora Departamentu Współpracy i Monitoringu Odbudowy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Dariusz Jarnutowski** dyrektor Departamentu Ekonomiczno-Finansowego Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia, **Michał Dudek** główny specjalista kontroli państwowej w Najwyższej Izbie Kontroli, **Daniel Palimąka** starosta nyski oraz **Iwona Kalita** asystentka przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Sindrewicz**, **Patrycja Wierzbicka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024. Bardzo serdecznie witam panie posłanki i panów posłów. Witam zaproszonych gości, w szczególności... Momencik. Krótka przerwa techniczna.

Możemy kontynuować. Jeszcze raz, szanowni państwo, witam bardzo serdecznie panie posłanki i panów posłów. Witam wszystkich zaproszonych gości, w szczególności pana Jerzego Szafranowicza, ministra, podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami. Witam pana Przemysława Koperskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, witam pana Mateusza Balcerowicza, zastępcę prezesa Wód Polskich ds. ochrony przed powodzią i suszą wraz ze współpracownikami. Witam przedstawicieli Narodowego Funduszu Zdrowia, w szczególności pana Dariusza Jarnutowskiego, dyrektora Departamentu Ekonomiczno-Finansowego w Centrali NFZ wraz ze współpracownikami. Witam pana Tomasza Kułakowskiego zastępcę dyrektora Departamentu Współpracy i Monitoringu Odbudowy w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami. Witam przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, w szczególności pana Michała Dudka, głównego specjalistę kontroli państwowej. Witam naszych partnerów społecznych, w szczególności pana Daniela Palimąkę, starostę nyskiego, wraz ze współpracownikami. Witam wszystkich państwa.

Szanowni państwo, przedmiotem dzisiejszego posiedzenia, zgodnie z przedstawionym porządkiem, będzie: rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie uwzględnienia okresu sprzed powodzi do wyliczenia ryczału na 2025 rok, po drugie, rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie możliwości rozliczenia z NFZ ryczału za okres wyłączenia szpitala z pracy i, po trzecie,

informacja prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na temat występujących corocznie długotrwałych powodzi spowodowanych spiętrzającą się krą na wypływających się z powodu suszy rzekach.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Przystępujemy do realizacji.

Szanowni państwo, mamy dwa projekty dezyderatów, które są wynikiem pracy Komisji w województwach opolskim i dolnośląskim. Podczas ostatnich posiedzeń wyjazdowych naszej Komisji pojawiło się wiele aspektów związanych z funkcjonowaniem ochrony zdrowia na terenach zalanych zarówno przed, czy w trakcie tego zdarzenia, jak i później w ramach prac mających na celu odbudowę, wyremontowanie zalanych powierzchni. W wyniku bardzo intensywnych konsultacji z samorządem, za które bardzo serdecznie dziękuję panu staroście, który jest tutaj z nami, postanowiliśmy zaproponować Wysokiej Komisji przyjęcie dwóch dezyderatów. Pierwszy z nich dotyczy w gruncie rzeczy wydłużenia terminu rozliczenia ryczałtu do końca 2027 roku za okres, w czasie którego szpital nie mógł funkcjonować ze względu na zalanie, co umożliwi stopniowe odbudowanie działalności szpitala i uniknięcie konieczności zwrotu środków, w sytuacji, gdy placówka nie miała de facto realnej możliwości ich wykorzystania, czy wykonania ryczałtu zgodnie z planem.

Szanowni państwo, to jest niezwykle ważny zapis. Tutaj w pewien sposób odnosimy się do sytuacji w trakcie COVID-u, gdzie wtedy rzeczywiście wskutek braku możliwości realizacji świadczeń zdrowotnych szpitale zostały... czy jednostki ochrony zdrowia uzyskały możliwość wydłużenia czasu rozliczenia ryczałtu w taki sposób, że po prostu później świadczyły usługi zdrowotne dla ludności. Tutaj mamy inną sytuację, dlatego że szpital został de facto w części zniszczony. Nasza Komisja była tam, widziała to, potwierdzamy to. Ta odbudowa w trakcie naszej wizytacji jeszcze trwała. Przy czym rozliczenie tego w krótkim czasie po prostu nie jest możliwe, w związku z tym biorąc pod uwagę interes przede wszystkim obywateli, którzy powinni otrzymać świadczenia, a z drugiej strony sytuację samego szpitala, jak i właściciela tego szpitala, czyli starosty nyskiego, wnosimy właśnie o to, aby NFZ, czy Ministerstwo Zdrowia podjęło decyzję o możliwości ryczałtu do końca 2027 roku.

Bardzo proszę, jest z nami pan starosta Palimąka. Bardzo proszę, panie starosto, o kilka słów w tej sprawie. Starosta nyski, szanowni państwo. Trzeba przyłożyć pastylkę do lewego głośnika, a później prawy, srebrny przycisk.

Starosta nyski Daniel Palimąka:

Serdecznie dziękuję. Witam, panie przewodniczący, witam, państwo ministrowie, witam, pani marszałek, witam. Drogie posłanki, drodzy posłowie, na wstępie chciałbym bardzo podziękować za to, co już Komisja dobrego zrobiła dla funkcjonowania ochrony zdrowia w powiecie. Otóż to dzięki państwa działaniom mamy tak naprawdę wydłużony przez nasz opolski oddział NFZ czas dostosowania technicznego i fizycznego obiektu do 100-procentowych wymogów wynikających z rozporządzeń, co pierwotnie było zakładane do lutego. My ten okres wydłużenia przepracujemy tak, aby do końca roku faktycznie szpital funkcjonował zgodnie ze wszystkimi warunkami, jakie taka instytucja powinna spełniać. Natomiast jest nasza prośba, aby faktycznie tę jedną dwunastą móc rozliczyć w takim terminie, jak właściwie rozliczane są wszystkie sprawy związane z powodzią, czyli do końca 2027 roku. Myślę, że kwota, którą mamy do rozliczenia, wskazuje na to, że jest to nam niezbędne do tego, aby szpital funkcjonował płynnie.

Kolejna rzecz, która jest ujęta, to sprawa obecnego naliczania ryczałtu. Prosimy i wnosimy o to, aby nasz poziom ryczałtu z poprzedniego roku zakończył się na sierpniu, kiedy ta działalność była prowadzona w 100%. Wtedy to było dla nas zadowalające. Natomiast, jeśli liczylibyśmy tak jak jest zakładane dla wszystkich placówek, które nie ucierpiały, do końca roku, to niestety ten procent byłby poniżej 100%, i to grubo, co dla nas nie byłoby korzystne.

Bardzo dziękuję Komisji za zajęcie się tym tematem. Oczywiście służymy pomocą, wiedzą i informacją. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie starosto, i też jeszcze raz podziękuję za współpracę także przy przygotowaniu dezyderatu, dlatego że żeby to miało, kolokwialnie powiem, ręce i nogi, to tutaj podejmowane przez nas decyzje muszą być zakorzenione w tych realnych uwarunkowaniach. Tak że na ręce pana starosty, w imieniu naszej Komisji, dziękuję za współpracę.

Jest z nami pan minister Szafranowicz. Panie ministrze, czy kilka słów na temat tego projektu? Bo czeka nas jeszcze drugi dezyderat dotyczący wspomnianego przez pana starostę

sposobu naliczania nowego ryczału, ale to za chwilę pan przewodniczący uprzejmie zaprezentuje, natomiast, panie ministrze, bardzo bym prosił o krótkie stanowisko dotyczące proponowanego pierwszego rozwiązania. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Jerzy Szafranowicz:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni goście. Panie starosto, wczoraj wieczorem i dzisiaj rano odbyło się spotkanie w Ministerstwie Zdrowia z kierownictwem i z panią minister Izabelą Leszczyną, w którym podjęła decyzję o akceptacji dezyderatu, czyli przedłożony na mocy rozporządzenia, które wykonamy za 2, 3 miesiące, możliwość odroczenia ryczału do 2027 roku. Naszą rolą, ministerstwa, jest pomagać szpitalom, szczególnie dotkniętym powodzią. Ta decyzja jest podjęta, i tę optymistyczną wiadomość przekazuję państwu. Czyli jest zgoda na pierwszy dezyderat. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Dziękuję panu ministrowi. Ja też nie ukrywam, że rozmawialiśmy o tym już jakiś czas temu, był pan minister Konieczny, niemniej jednak, szanowni państwo, przejdźmy do formalnej strony procedury. Jeżeli chodzi o dezyderaty, one zostały państwu dostarczone kilka dni temu. Była możliwość zapoznania się. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia dezyderatu dotyczącego możliwości rozliczenia z NFZ ryczału za okres wyłączenia szpitala z pracy? Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła dezyderat dotyczący możliwości rozliczenia z NFZ ryczału za okres wyłączenia szpitala z pracy. Bardzo państwu dziękuję.

A teraz przechodzimy do drugiego dezyderatu. Bardzo proszę pana przewodniczącego Marka Chmielewskiego o zaprezentowanie treści dezyderatu, ale także o prowadzenie posiedzenia Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, tak jak przed chwilą padło w wyjaśnieniach, otrzymaliście państwo treść dezyderatu pocztą mailową. Każdy miał okazję zapoznać się z tym. Sens, jaki został zapisany w kolejnym dezyderacie, polega na tym, aby metodę liczenia ryczału na 2025 rok oprzeć o wykonanie ryczału za okres do końca sierpnia 2024 roku. Jest to okres, w którym nie było zawirowań, było to normalne funkcjonowanie placówki. Natomiast wiemy co się zadziało później, żeby to wszystko można było zgrać. To są powody, które tutaj zostały przedstawione, czyli realistyczne odzwierciedlenie działalności szpitala, mówię o tym okresie, potem stabilność budżetowa, bo to jest bardzo ważne, chodzi o utrzymanie poziomu ryczału w oparciu o dane sprzed powodzi. No i oczywiście również kolejny powód, to jest uniknięcie błędnej interpretacji danych. Powódz mogła znacząco wpłynąć na liczbę pacjentów i zmienić całkowicie sposób wyliczenia i postrzegania. No i chodzi o precedensy i elastyczność NFZ-tu w przyszłości w takich sytuacjach. Różnie to wyglądało, dlatego wnosimy w tym dezyderacie o taki sposób liczenia ryczału.

I teraz poproszę również pana ministra o wypowiedzenie się w tym temacie.

Podsekretarz stanu w MZ Jerzy Szafranowicz:

Szanowni państwo, w przypadku tego dezyderatu jest problem o tyle, że żeby ten temat zrealizować, trzeba zmienić ustawę na poziomie ustawowym, bo to reguluje ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Nie mówimy nie, ale żeby podjąć decyzję odpowiedzialną, musimy znać wyniki finansowe, a te wyniki finansowe możemy znać po 31 marca 2025 r. Bardzo bym prosił o pewną tolerancję czasową. Jesteśmy przychylni dla pana starosty, bo chcemy pomóc, ale w związku z sytuacją finansową naszego funduszu musimy być bardzo racjonalni, musimy patrzeć na te pieniądze. Żeby zmienić, znowelizować ustawę musimy mieć ku temu podstawy merytoryczne, ale też finansowe. Obiecuję, że w jak najszybszym tempie wrócimy do tego tematu. Patrzymy na to optymistycznie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa posłów zgłasza uwagi do treści zaproponowanego dezyderatu? Nie widzę. W związku z tym zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia powyższego dezyderatu? Również nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła dezyderat do ministra zdrowia w sprawie możliwości rozliczenia z NFZ ryczału za okres wyłączenia szpitala z pracy. Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do realizacji pkt 3 porządku dziennego. Proszę pana prezesa o przedstawienie informacji.

Zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Mateusz Balcerowicz:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo. Pozwolę sobie w pkt 3, zgodnie z programem posiedzenia, przedstawić informację na temat występujących corocznie długotrwałych powodzi spowodowanych spiętrzającą się krą na wypływających się z powodu suszy rzekach. Krótko chciałbym omówić kwestię przygotowań i realizacji zadań w zakresie osłony przeciwpowodziowej w sezonie tzw. zimowym. Wiąże się ona głównie oczywiście z występowaniem zjawisk lodowych. Zjawiska są związane z wychłodzeniem się powierzchniowym wód poniżej 0°C. Oczywiście mówimy o temperaturze średniodobowej. Te zjawiska są uporczywe w szczególności w momencie, kiedy temperatura spada poniżej -10°C, trwa to przez jakiś okres, następnie temperatura wzrasta i tworzą się spiętrzenia na rzekach. Miejscami predystynowanymi do tworzenia się zatorów lodowych są szczególnie odcinki rzek o małych spadkach, czyli mówimy tu o takich miejscach, gdzie przekroje są szerokie i płytkie koryta. Szczególnie ma to miejsce na rzekach nizinnych, powyżej obiektów piętrzących i mostów. W szczególności są to rzeki oczywiście nizinne o dość dużym przepływie i wolnym przepływie wód. Dla przykładu taką rzeką jest rzeka Wisła, na której ze względu na charakterystykę i złożoną strukturę występują zjawiska lodowe oraz występują zatory. Miejscami w szczególności potencjalnie zatorogennymi są te miejsca, które są powyżej stopnia wodnego Włocławek, czyli to są rejon, okolice miejscowości Dobrzyków, Duninów Stary, Popłacin, Nowa Wieś, Skoki oraz dodatkowo, ze względu na roztokowy charakter rzeki Wisły, zatorogenny jest również odcinek mniej więcej od Wyszogrodu do Kępy Polskiej. Pozostałe takie miejsca w Polsce to są miejsca, gdzie rzeki uchodzą do Zalewu Żegrzyńskiego. W szczególności mam tu na myśli Narew w rejonie Pułtusza oraz Bug od Wyszkowa aż do ujścia. Rzeką, na którą musimy zwracać uwagę, jest także rzeka Pilica na odcinku ujściowym od Sulejowa poprzez Białobrzegi do ujścia Wisły. Oprócz tego istotne są również odcinki rzeki Odry, które służą także jako Odrzańska Droga Wodna, czyli mamy na myśli cały odcinek będący po stronie polskiej w rejonie ujścia, a także odcinek Odry granicznej oraz Odry tzw. swobodnie płynącej.

Musimy mieć na uwadze, że corocznie Wody Polskie mniej więcej na przełomie września i października aktualizują listę miejsc zatorogennych. To wynika z wizji terenowych, które są wykonywane przez pracowników. Później te miejsca są miejscami badanymi przez cały okres zimowy, w przypadku wystąpienia kry, pokrywy lodowej, żeby te zatory, jeżeli wystąpią, była automatycznie reakcją. Poza tym, w trakcie sezonu zimowego, w wyniku występowania zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych, Wody Polskie, jako administrator, dokonują oczywiście przeglądu cyklicznego wałów, prowadzą prace utrzymaniowo-konserwacyjne zarówno na wałach, jak i w naciekach, zabezpieczają urządzenia hydrotechniczne i obiekty towarzyszące, prowadzą gospodarkę na zbiornikach wodnych dopasowaną do sezonu zimowego, i utrzymywana jest także baza lodołamaczy, która w razie potrzeby jest wykorzystywana do prowadzenia akcji lodołamania. Wspomnę tylko, że lodołamanie możliwe jest na tych rzekach, które umożliwiają prowadzenie tego typu działań. Muszą wystąpić określone warunki, które muszą wystąpić łącznie, żeby taką akcją móc przeprowadzić. Są one przede wszystkim na rzekach: Wisła, Odra, Warta i Noteć. Dla przykładu Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku prowadzi tego typu akcje na odcinku dolnej Wisły, właściwie od ujścia do zbiornika włocławskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki w Warszawie na zbiorniku wodnym we Włocławku oraz na ujściowym odcinku Wisły do zbiornika włocławskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie na Odrze dolnej i środkowej – mniej więcej powinno to występować po stopień wodny Malczyce, na Warcie także po miejscowość Santok i na Noteci po miejscowość Krzyż Polski. Tylko przypomnę, że na Odrze granicznej lodołamanie jest prowadzone we współpracy ze stroną niemiecką. Odpowiednie porozumienia podpisano jeszcze w roku 1997, a same Wody Polskie po stronie polskiej dysponują obecnie 26 lodołamaczami do prowadzenia tego typu akcji w sezonie zimowym. Dodatkowo strona niemiecka dysponuje 7 jednostkami.

W obecnym sezonie zimowym, który zakończył się już 15 marca, nie było potrzeby użycia lodołamacza ani razu. Natomiast w zeszłym sezonie zimowym lodołamacze były używane między innymi na ujściowym odcinku Warty do Odry. Poza tym w miejscach, gdzie nie ma możliwości przeprowadzenia akcji lodołamania, są odpowiednie procedury i umowy na usuwanie zatorów zimowych. W tym zakresie zatory są usuwane albo siłami własnymi Wód Polskich, poprzez

zespoły wsparcia technicznego, albo odpowiednie jednostki, regionalne zarządy gospodarki wodnej lub zarządy zlewni, które podpisują umowy z firmami zewnętrznymi na usuwanie zatorów i innych zagrożeń w trakcie sezonu zimowego. Oczywiście zdarzają się również sytuacje ekstremalne. W tym sezonie one nie wystąpiły, ale w zeszłym sezonie mieliśmy tego typu przykłady, kiedy nie jesteśmy w stanie sami, jako Wody Polskie, zrealizować tego typu działań i wtedy prosimy o wsparcie czy to Państwowej Straży Pożarnej czy ochotniczej straży pożarnej, a w sytuacji już ekstremalnej także wojska.

Występowanie zjawisk lodowych w obecnym sezonie, tak jak zaznaczyłem, zjawiska te, co do zasady, nie występowały aż do połowy lutego. Wtedy dopiero temperatury średniodobowe były znacznie poniżej zera, a w związku z tym zjawiska zaczęły występować na rzekach nizinnych, o których wspomniałem wcześniej, czyli był to Narew, Bug i Wisła. Dodatkowo zjawiska pojawiły się na Wisłoku oraz Sanie. Natomiast w dorzeczu Odry występowały jedynie lokalnie na śluzach i kanałach, na Odrzańskiej Drodze Wodnej będącej w administracji RZGW Gliwice i RZGW Wrocław, a mniej więcej od 20 lutego również na dolnej Odrze, poniżej ujścia Warty: w Prośnie, Warcie i Kanale Ślesińskim. Najdłużej pokrywa lodowa utrzymywała się w tych miejscach, gdzie woda stagnuje, czyli były to zbiorniki, kanały i śluzy. Natomiast w obecnie zakończonym sezonie zimowym zjawiska te nie spowodowały żadnych zagrożeń. Historycznie oczywiście te zagrożenia jak najbardziej występują. Tutaj dla przykładu należy podać kilka takich miejsc, gdzie w połączeniu właśnie z niskim stanem wód takie sytuacje miały miejsce. Dla przykładu jest to rzeka Bug. Zeszły sezon zimowy, gdzie zator lodowy miał rzeczywiście bardzo długą... ta pokrywa lodowa była bardzo długa, to było 108 km, i w związku z tym utworzył się zator lodowy w okolicach Wyszkowa, w okolicach Małkini, który miał swoje konsekwencje także w postaci występowania podtopień wiosennych.

Natomiast, żeby tego typu sytuacji uniknąć, Wody Polskie, oprócz prowadzenia akcji zimowej przeciwpowodziowej, prowadzą także prace bagrownicze, które mają przeciwdziałać zimowym zatorom lodowym. Oczywiście prace są prowadzone w okresie ciepłym. Dla przykładu powiem, że w ramach Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarządu Zlewni w Dębie w roku 2024 zlecono opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych uzgodnień, opinii i decyzji administracyjnych związanych z przeprowadzeniem prac bagrowniczych na ujściowym odcinku Narwi w kilometrażu 00 oraz od kilometrażu 00 do kilometrażu 12 na tzw. cofce zbiornika Dęba w zakresie ujściowego odcinka Bugu. W grudniu 2024 roku złożyliśmy dokumentację do regionalnej dyrekcji ochrony środowiska. Zostaliśmy wezwani do uzupełnień. Uzupełnienia złożyliśmy w lutym obecnego roku. 6 marca regionalna dyrekcja ochrony środowiska wniosła sprzeciw do zgłoszenia, a więc idziemy w normalną procedurę środowiskową. Natomiast jesteśmy również w trakcie opracowania odwołania od decyzji do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, i prawdopodobnie złożymy to odwołanie. Tym niemniej, zgodnie z obowiązującymi przepisami środowiskowymi, możemy prowadzić punktowe prace udrożnieniowe, natomiast żeby przeprowadzić te punktowe prace udrożnieniowe, to po zakończeniu sezonu zimowego, który zakończył się 15 marca, musimy przeprowadzić sondowanie dna rzeki, żeby wiedzieć gdzie się odłożył sediment. Wtedy będziemy wskazywać konkretne miejsca.

Dla przykładu podam, że w roku 2024 przeprowadziliśmy takie roboty udrożnieniowe w kilometrażu rzeki na odcinku 29–300, tj. okolice miejscowości Gulczewo. Zgodnie z przepisami, możemy usunąć maksymalnie do 5000 m³ materiału. Tyle żeśmy wtedy usunęli. Obecnie również chcielibyśmy przeprowadzić tego typu prace, tym razem na wysokości miejscowości Arciechów, no i również planujemy 5000 m³. Poza Zalewem Zegrzyńskim i ujściem Bugu do Narwi prowadzimy tego typu prace również... czy planujemy prowadzić również na Wiśle, na tym odcinku zbiornika wrocławskiego i ujściowego odcinka Wisły do zbiornika. Obecnie jesteśmy na etapie uzyskiwania ostatecznych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z tego względu, że prace pogłębiarskie i bagrownicze mają być prowadzone w kilku miejscach i przekroczą sumarycznie objętość 5000 m³. Ja podam te lokalizacje. To są lokalizacje miejscowości: Rakowo, Drwały, to jest poza zbiornikiem, Wychódźc poza zbiornikiem, Kępa Polska poza zbiornikiem i trzy kolejne lokalizacje w ramach zbiornika to jest Dobrzyków, Gmury i Radziwie. Te decyzje środowiskowe uzyskaliśmy pozytywnie. Obecnie jesteśmy na etapie procedury uzyskiwania pozwoleń wodnoprawnych, umożliwiających prowadzenie tych działań. Jesteśmy na etapie opracowania stosownej dokumentacji i złożenia jej do ministra infrastruktury, natomiast oczywiście w ramach tych decyzji zauważono, że na tym odcinku Wisły występują liczne formy ochrony

przyrody, czyli formy Natura2000 i rezerваты przyrody, w związku z tym musimy to uwzględnić w prowadzonych pracach.

W roku 2024, nie czekając na uzyskanie ogólnej zgody środowiskowej, mogliśmy przeprowadzić, znowu w ograniczonym zakresie, także prace na obszarze zbiornika wrocławskiego. Przeprowadziliśmy je w dwóch miejscach. To były okolice miejscowości Radziwie, czyli to jest na wysokości Płocka, w sąsiedztwie Mostu „Solidarności”, oraz w miejscu, gdzie jest przegroda śryżowa, czyli to jest kilometr 637 – 350. W obu tych miejscach wydobyliśmy do 5000 m³ materiału dennego, no i odłożyliśmy go w miejsca tymczasowego odkładu. W tym roku, zgodnie z ustaleniami z organami ochrony środowiska, również chcemy przeprowadzić takie działania w dwóch miejscach. To znowu jest to samo miejsce, czyli tam, gdzie jest przegroda śryżowa rozkładana co roku, a drugie miejsce to jest ujście rzeki Brzeźnicy, to jest kilometr 635 – 363. W obu przypadkach jesteśmy zobowiązani do ograniczonego działania, jak pozwalają nam przepisy środowiskowe.

Jeszcze raz podsumowuję, że jeżeli chodzi o czas użycia lodołamaczy, to w tym sezonie nie musieliśmy w żaden z dni aktywnie używać lodołamaczy, czyli były one w gotowości, natomiast w zeszłym sezonie taka potrzeba wystąpiła przez 6 dni na odcinku ujściowym Warty do Odry. W sezonie 2022/2023 taka akcja była prowadzona przez 1 dzień, w sezonie 2021/2022 łącznie przez 4 dni, natomiast w sezonie 2020/2021 łącznie to było 36 dni, i tutaj głównie ta akcja była prowadzona na zbiorniku wrocławskim i na odcinku Wisły będącym odcinkiem dopływowym do zbiornika, bo tam rzeczywiście występowało zagrożenie związane z zatorami po przejściu temperatury powyżej 0°C.

W największym skrócie, panie przewodniczący, pozwalam sobie przedstawić tę informację. Jesteśmy do dyspozycji w zakresie pytań.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Bardzo dziękuję, panie prezesie, za szeroką, wyczerpującą i przekrojową informację.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pani poseł Cwalina.

Poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Mam pytanie odnośnie budowy, planów budowy, rozbudowy zbiorników retencyjnych, które zabezpieczałyby też te mniejsze cieki, nie te główne, przed powodzią właśnie takimi zimowymi, które są spowodowane spiętrzeniem się kry, ponieważ rzeki ogólnie nam się wypływają i ta kra po prostu nie ma możliwości dobrego spływu. To jest przede wszystkim problem, który w moim regionie występuje na rzece Bug. Wiem, że samorząd przymierza się do realizacji takiego zbiornika w okolicach Małkini, ponieważ tam są tereny, które nie wymagałyby żadnych wysiedleń. Są to tereny też bardzo nisko położone i geograficznie jest to sprzyjający teren. Mam pytanie: czy są przewidziane jakieś programy, czy środki na zwiększenie ilości zbiorników retencyjnych, ale skierowanych stricte na powódzie zimowe spowodowane piętrzeniem kry?

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Dziękuję. Proszę o odpowiedź.

Zastępca prezesa PGW Wody Polskie Mateusz Balcerowicz:

Szanowna pani poseł, jeżeli chodzi o odcinek rzeki Bug, to jako Wody Polskie, tak jak wspominałem, przygotowujemy raczej dokumentację na odcinek ujściowy, od kilometra 0 do 12 w zakresie usuwania zatoru, czy bagrowania, a w konsekwencji możliwości łatwiejszego spływu wód, a co z tym się wiąże kry. W miejscowości Małkinia, zauważyliśmy po zeszłym roku, że tam wystąpiła w szczególności trudna sytuacja ze względu na prowadzone prace liniowe, które dotyczyły infrastruktury kolejowej i ze względu na infrastrukturę kolejową. W momencie kiedy wystąpił zator na rzece, podpiętrzyła się woda, ta woda stagnowała na polach, co było ewidentnie widać. Jesteśmy w trakcie wypracowywania wspólnie z PKP PLK rozwiązania, które ma temu służyć.

Natomiast, co do planów jednostek samorządu terytorialnego w zakresie budowy zbiorników, nie są mi one znane. Oczywiście zapytamy o to jednostki samorządu terytorialnego, postaramy się to przeanalizować i udzielimy informacji na piśmie.

Poseł Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Ja również dziękuję. Pan poseł Łukasz Horbatowski.

Poseł Łukasz Horbatowski (KO):

Panie prezesie, mam pytanie odnośnie worków zalegających wzdłuż wałów na rzece Odrze, ponieważ tych pytań od samorządowców i lokalnych mieszkańców mamy bardzo dużo. Kiedy Wody Polskie zamierzają sprzątać worki na terenie i jaki mniej więcej czas potrzebuja, żeby to uporządkować? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Proszę pana prezesa o odpowiedź.

Zastępca prezesa PGW Wody Polskie Mateusz Balcerowicz:

Szanowny panie pośle, tak, temat worków jest nam znany. Tuż po ustąpieniu powodzi myśmy prosili Wojska Obrony Terytorialnej o wsparcie w tym zakresie. Częściowo takie wsparcie otrzymaliśmy, natomiast nie wszędzie zdążyliśmy worki usunąć, a ze względu na sezon zimowy skupiliśmy się na prowadzeniu prac, które były najistotniejsze. Postępowania na... – bo tutaj chcielibyśmy skorzystać jednak z podmiotów zewnętrznych – postępowania na usunięcie worków i utylizację, bo wiąże się z tym też utylizacja, zostały przez nas ogłoszone i jak tylko dostaniemy zapewnienie finansowania, bo jesteśmy już na etapie uzyskiwania zapewnienia finansowania w Ministerstwie Finansów, czyli przeszliśmy całą procedurę rządową, to jesteśmy w stanie podpisać umowy. Czas realizacji zleceń to jest około 2 miesiące.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa w ramach dyskusji? Pan Arkadiusz Sikora. Proszę.

Poseł Arkadiusz Sikora (Lewica):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie prezesie, mam pytanie z Dolnego Śląska. My na Dolnym Śląsku mamy taką zaporę, to jest zapora ponad 100-letnia, Zapora Pilchowska, która podczas ostatniej powodzi dosyć mocno ucierpiała. Wiem, że od wielu lat Wody Polskie, ale nie tylko Wody Polskie, przygotowywały się, czy zastanawiały się nad modernizacją tej zapory. To jest zapora, która chroni kilka wiosek, kilkadziesiąt tysięcy osób przed zalaniem. Tam znajduje się w tej chwili około... to jest zapora na 50 000 000 m³ wody i ona została postawiona w 1912 roku. Stan jej jest naprawdę nienajlepszy i chciałem zapytać, czy są jakieś plany, czy państwo przygotowujecie się do tego.

I jeszcze mam pytanie do ministerstwa. Program odbudowy na 2024 rok. Tam do tego programu były zgłaszane wnioski przez gminy na poszczególne projekty. Większość projektów zostało w jakiś sposób zakwalifikowanych, a pytanie moje jest takie, bo wiele z tych projektów wymaga natychmiastowej realizacji, a do tej pory nie ma informacji dotyczącej zabezpieczenia finansowego, gminy nie dostały zapewnienia, że otrzymają pieniądze. Czy w ministerstwie jest jakieś rozwiązanie na tę okoliczność? I druga sprawa, czy inwestycje, które ucierpiały w wyniku powodzi – te obiekty w tej chwili wymagały bardzo szybkiej modernizacji, czy odbudowy, część z nich zostało za niewielkie pieniądze, bo to były na przykład jakieś drogi lokalne, które były bardzo potrzebne – one po prostu musiały być wykończone, czy zrealizowane za pomocą środków samorządowych, i czy te pieniądze zostaną tym gminom w jakiś sposób zwrócone? Czy jest możliwość na przykład wystawiania może jakichś promes na inwestycje, które mogłyby się rozpocząć już na przykład w danej chwili i być realizowane do momentu, kiedy te pieniądze nie zostaną w jakiś sposób przekazane gminom? Bo wiemy doskonale, na podstawie dzisiejszych przepisów, że jeśli inwestycje zostaną zrealizowane ze środków własnych, to później ministerstwo nie ma chyba możliwości przekazania ich w formie jakiegś refundacji wydatków? Czy możemy zrobić coś na ten temat? Bo tych inwestycji jest bardzo, bardzo dużo, i przede wszystkim gminy czekają na środki finansowe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Dziękuję za pytanie. Na pierwszą część, czy na pierwsze pytanie pan prezes.

Zastępca prezesa PGW Wody Polskie Mateusz Balcerowicz:

Szanowny panie pośle, operatorem zbiornika i Zapory Pilchowskiej jest firma Tauron. Posiada na to odpowiednie zezwolenia. Dzięki temu produkuje prąd i pobiera pożytki, w związku z tym podmiotem zobowiązanym do przeprowadzenia bieżącego utrzymania oraz doprowadzenia

zapory do odpowiedniego stanu użytkowania jest ten podmiot. Oczywiście będzie to wykonywane w porozumieniu z Wodami Polskimi, gdyż musi uzyskać na to odpowiednie pozwolenia wodnoprawne, po które musi się zgłosić do Wód Polskich.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Bardzo dziękuję. Na drugie pytanie pan minister.

Podsekretarz stanu w MZ Jerzy Szafranowicz:

Panie pośle, Ministerstwo Zdrowia nie ma bezpośrednio możliwości finansowania remontów dróg, infrastruktury, czy odbudowy. Chyba nie zrozumiałem, to proponuję może...

Poseł Arkadiusz Sikora (Lewica):

Przepraszam, nie wiedziałem, że jest pan odpowiedzialny tylko za informacje dotyczące Ministerstwa Zdrowia. Myślałem, że jest pan może z Ministerstwa Infrastruktury.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Mamy przedstawiciela.

Podsekretarz stanu w MZ Jerzy Szafranowicz:

Bardzo mi przykro, ale pełnię tylko funkcję sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Okej. Mamy przedstawiciela Ministerstwa Infrastruktury. Pan minister Koperski, jeżeli mógłby odpowiedzieć na to pytanie.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Przemysław Koperski:

Panie pośle, ta infrastruktura, o którą pan pytał, nie jest w zarządzie Wód Polskich. Jeżeli możemy się umówić, to przygotujemy informację po zaczerpnięciu wiedzy, przygotujemy dla pana posta w formie pisemnej, jeżeli pan przewodniczący, pan poseł wyrazi zgodę.

Poseł Arkadiusz Sikora (Lewica):

Oczywiście. Dziękuję bardzo. Ja właściwie to zapytanie skierowałem też do Komisji, aby mogła w odpowiednich ministerstwach – myślę tu o Ministerstwie Finansów, które dzisiaj jest nieobecne na tym naszym spotkaniu – żeby można było po prostu to pytanie zadać bezpośrednio. Bo ta inżynieria finansowa jest bardzo ważna, jeśli chodzi o likwidację szkód powodziowych, a przecież to nasza Komisja tym się zajmuje. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Dziękuję bardzo. Pani posłanka Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Ja w zasadzie chciałam odpowiedzieć, a nie zapytać, i odesłać kolegę do wczorajszego posiedzenia, można odtworzyć sobie, wspólnego posiedzenia Komisji Środowiska i Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, gdzie wiceprezes TAURON Ekoenergia odpowiadał na pytania dotyczące Pilchowic. Można sobie to odtworzyć. Potwierdzam, podobna odpowiedź, tylko bardziej szczegółowa, do tego, co pan prezes przekazał.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Bardzo dziękuję za odpowiedź. Pan starosta nyski również się zgłasza.

Starosta nyski Daniel Palimaka:

Panie przewodniczący, panie pośle, ja mogę tylko powiedzieć, jak jest praktykowane w starostwie powiatowym w Nysie i w samorządzie powiatu nyskiego. Otóż na bieżące naprawy, które, tak jak pan poseł wspomniał, były drobne, dostawaliśmy wsparcie bezpośrednio po powodzi tak naprawdę poprzez urząd wojewody i realizowaliśmy je na bieżąco. Natomiast na przykład przedwczoraj dostałem z Ministerstwa Finansów z dnia 14 marca promesę na finansowanie dużego przedsięwzięcia na odbudowanie mostu za 21 mln zł, którego kompletnie nie ma, który doszczętnie został zniszczony. Słyszę, że w przyszłym tygodniu dostaniemy promesy na kolejne przedsięwzięcia, a to też, ta sukcesywność pozwala nam na to, żeby wystarczyło nam sił i środków na realizację tych zadań, żebyśmy mogli przygotować przetargi i nadzorować inwestycje. Myślę, że w tej chwili będzie bardzo podobnie u wszystkich samorządowców. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś w ramach dyskusji w pkt 3 chciałby jeszcze zabrać głos? Jeżeli nie, w takim razie zamykam dyskusję.

Bardzo dziękuję obecnym przedstawicielom ministerstw za zaangażowanie, przedstawienie informacji na dzisiejszym spotkaniu. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024.

Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Bardzo dziękuję za udział.